

מאמר

השלכותיו של יום הבחירות לכנסת על דיני העבודה

נו"ד אנדראה קאופמן- חיקין

מאמר זה מרכז סוגיות שונות הקשורות לעובדים ביום הבחירות, לקראת יום הבחירות לכנסת.

בהתאם לסעיף 10 לחוק יסוד הכנסת, יום הבחירות לכנסת הוא יום שבתון, אולם שירותי התחבורה ושאר שירותים ציבוריים, כפי שתקבע ועדת הבחירות המרכזית לכנסת בסמוך ליום הבחירות, יפעלו כסדרם. כמו כן, אין איסור בחוק על העסקתם של עובדים ביום הבחירות מרצונם. לפיכך, ניתן להעסיק ביום הבחירות עובדים אשר הסכימו לכך.

תשלום לעובד שנעדר ביום השבתון

סעיף 136 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הבחירות") קובע, כי עובד שעבד אצל מעסיקו 14 ימים רצופים לפחות (ובכללם ימי מנוחה שבועיים) סמוך ליום הבחירות, ישלם לו המעסיק את השכר שהעובד היה משתכר אצלו ביום הבחירות אילו לא שבת.

קרי, במידה ועסקינן בעובד חודשי, שכרו החודשי של העובד לא יפגע בשל יום הבחירות (בזוהה לחודשים בהם נפלו החגים). במידה ומדובר בעובד יומי או שעתי, יקבל העובד שכר עבור יום השבתון כאילו ועבד ביום זה.

מאחר ולא קיימת התייחסות מפורשת בחוק או בפסיקה לעניין אופן חישוב שכרו של עובד יומי/שעתי, נראה כי הדרך הנכונה לחישוב שכרו תהיה על פי ממוצע משכורותיו של העובד בחודשים שקדמו ליום הבחירות חלקי מספר ימי עבודה בפועל.

לעניין זה, עשויות להיות מספר פרשנויות אפשרויות, לאופן חישוב "ממוצע שכרו של העובד" לצורך גובה התשלום בגין יום השבתון כאמור:

1. על פי ממוצע שכרו של העובד, בהתאם לשלוש המשכורות הרצופות המלאות ביותר, בשנה שקדמה לבחירות.
2. על פי ממוצע שכרו של העובד, בהתאם לשלושת החודשים שקדמו ליום הבחירות.
3. על פי ממוצע שכרו של העובד, בהתאם לשנים עשר החודשים שקדמו ליום הבחירות.

גמול בגין עבודה ביום השבתון

לעניין העסקת עובדים ביום השבתון (בין אם עסקינן בעובדים בשירותים ציבוריים כאמור לעיל ובין אם לאו), לא קיימת כל הנחיה באשר לגובה התשלום שינתן לעובד שעבד בפועל ביום הבחירות.

בעקבות נהג שהשתרש במשק, המבוסס על פסיקת בית הדין האזורי לעבודה (*), חוזר התאחדות התעשיינים, הוראות התקשי"ר לגבי עובדי מדינה והנחיית יו"ר ועדת הבחירות בעבר (השופט תאודור אור), גובה השכר לעובד שעבד ביום הבחירות יהיה בשיעור של 200% משכרו הרגיל של העובד או לחילופין שכר רגיל ובנוסף לכך שעות חופשה חלף שעות העבודה בפועל ביום הבחירות.

יודגש, כי לגבי עובדים שלא מועסקים בשירותים ציבוריים, יכול ויסכימו העובד והמעסיק על שכר גבוה יותר.

תחילתו וסופו של השבתון

שעות השבתון לא מוגדרות וקיימות שתי פרשנויות ביחס לתחילתו וסיומו של יום זה. פרשנות אחת גורסת, כי תחילתו של יום השבתון וסופו הם בהתאם לסעיף 2 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, המגדיר יום כתקופה מחצות הלילה עד חצות הלילה שלאחריו.

בהתאם לפרשנות השנייה (העולה בקנה אחד עם הפרשנות שניתנה בעבר על ידי משרד הכלכלה), מאחר והרציונל העומד מאחורי יום השבתון הוא מימוש זכות הבחירה של הבוחר, נראה כי יש לראות את תחילתו וסופו של יום השבתון בהתאם לשעות פתיחת הקלפיות, כקבוע בחוק הבחירות. על פי חוק הבחירות, שעות פתיחת הקלפיות יהיו בין 07:00 - 22:00.

מה במבזק

מאמר

■ השלכותיו של יום הבחירות לכנסת על דיני העבודה

חוזרים

■ הגשת תביעות לפיצויים במסלול שכר בגין היעדרות בשנת 2018 תתאפשר עד ל-26.9.2019

■ הקלות בהליך מימוש הטבות מס לילדים עם נכות קשה: לא יצטרכו לעבור ועדה רפואית לקבלת הטבות מס

תקצירי פסיקה

סיכום של דברים

בהתאם לסעיף 10 לחוק יסוד הכנסת, יום הבחירות לכנסת הוא יום שבתון, אולם שירותי התחבורה ושאר שירותים ציבוריים, כפי שתקבע ועדת הבחירות המרכזית לכנסת בסמוך ליום הבחירות, יפעלו כסדרם. כמו כן, אין איסור בחוק על העסקתם של עובדים ביום הבחירות מרצונם. לפיכך, ניתן להעסיק ביום הבחירות עובדים אשר הסכימו לכך.

(* ד"מ 1990/01 ששון משה נ' ר.ד. בנין שלם בע"מ, מיום 1.1.2003.

הכתבת – משרד לוי אטינגר נקדימון ושות', משרד עורכי דין
אין במידע המופיע באתר "כל עובד" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי
ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או
ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.

חוזרים

הגשת תביעות לפיצויים במסלול שכר בגין היעדרות בשנת 2018 תתאפשר עד ל-26.9.2019

רשות המיסים פרסמה הודעה בעניין הארכת המועד להגשת תביעות לפיצויים. להלן ההודעה במלואה:

רשות המיסים מודיעה כי ניתן להגיש תביעות לפיצויים במסלול שכר בגין ימי היעדרות בשנת 2018 עד לתאריך כ"ו אלול תשע"ט 26.9.2019.

פרק הזמן הנוסף ניתן בעקבות פרסום ההסכם הקיבוצי, המחייב את המעסיקים לשלם שכר לעובדים, שנאלצו להיעדר מעבודתם בשל המצב הביטחוני, לפי הנחיות פיקוד העורף לסגירת מוסדות חינוך ועסקים.

הקלות בהליך מימוש הטבות מס לילדים עם נכות קשה: לא יצטרכו לעבור ועדה רפואית לקבלת הטבות מס

רשות המיסים פרסמה הודעה לפיה יחולו הקלות במימוש הטבות מס לילדים עם נכות קשה. להלן עיקרי ההודעה:

רשות המיסים והמוסד לביטוח לאומי פוטרם ילדים בעלי נכות קשה מבדיקה כפולה בוועדה רפואית (אחת לצורך קצבת נכות ושניה לצורך פטור ממס, הקלה במס רכישה וזכות למשיכת קופת גמל ע"י הורים). מעתה ילדים נדרשים לעבור ועדה רפואית אחת לכל התחומים הנ"ל.

פטור ממס ומוועדה רפואית: רשות המיסים והמוסד לביטוח לאומי קידמו מהלך לטובת ילדים עם נכות חמורה ולהוריהם, לפיו בד בבד עם קביעת הזכאות לגמלת ילד נכה ע"י הביטוח לאומי, ייקבע לילד גם שיעור הנכות וכך יוכל ליהנות מהקלות במס ללא צורך להופיע שוב בפני ועדה רפואית. **ההקלות הן לעניין פטור ממס להכנסותיו של הילד עם הנכות, פטור ממשיכת כספים מקופת גמל וכן הקלה בתשלום מס רכישה.**

עד עתה, נדרשו הילדים להופיע בפני שתי ועדות, אחת של ביטוח לאומי לקביעת זכאות לגמלת ילד נכה והאחרת לצורכי מס הכנסה. כעת, הילדים שיעמדו בקריטריונים שנקבעו ע"י הביטוח לאומי, יופיעו בפני ועדה אחת בלבד שתקבע את שיעור הגמלה ואת אחוז הנכות.

בהתאם לסיכום בין הביטוח הלאומי לרשות המיסים, הרשות תקבל באופן אוטומטי מהביטוח הלאומי מידע לגבי ילדים עם נכות בשיעור של 100%, או בשיעור של 90% לפחות מחמת לקות באיברים שונים (האחוז האמור הוא תוצאה של חישוב מיוחד של הליקוי באיברים השונים שבלעדיו היה נקבע אחוז נכות של 100% לפחות). המשמעות של העברת המידע היא שכשפונים למשרדי מס הכנסה או מיסוי מקרקעין לקבלת הקלות המס, הילד לא יידרש לעבור ועדה רפואית ואפילו לא יידרש לצרף אישור על שיעור הנכות.

ילדים עם נכות, שאינם עומדים בקריטריונים והמידע לגביהם לא יועבר אוטומטית לרשות, יהיו זכאים לגשת לוועדה רפואית בהתאם לנהלים הקיימים כיום.

החוזרים במלואם נמצאים באתר "כל עובד" www.koloved.net.

סיכום של דברים

רשות המיסים פרסמה הודעה בעניין הארכת המועד להגשת תביעות לפיצויים.

סיכום של דברים

רשות המיסים פרסמה הודעה לפיה יחולו הקלות במימוש הטבות מס לילדים עם נכות קשה.

תקצירי פסיקה חדשה

בית הדין לעבודה פסק כי מאחר וההסכם הקיבוצי בענף תחנות הדלק וצו ההרחבה שמכוחו לא בוטלו כדין על ידי פרסום הודעה ברשומות- הם תקפים ד"ט 51246-01-18, ארגון סוכנים ובעלי תחנות הדלק בישראל נגד סול זול אנרגיה בע"מ. ניתן ביום 01.03.2019, בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, ע"י כבוד השופטת רות צדיק

מדובר בתביעה לתשלום דמי טיפול ארגוני- מקצועי אשר הוגשה על ידי ארגון סוכנים ובעלי תחנות הדלק בישראל כנגד תחנת דלק, סול זול אנרגיה, מכוח הוראות ההסכם הקיבוצי בענף תחנות הדלק שנחתם עם ההסתדרות הכללית בשנת 1978 וצו ההרחבה אשר תוקפם היה במקור לשנה אחת אך בהמשך הוארך למשך עשר שנים עד שנת 1990. מצדה של תחנת הדלק נטען כי ההסכם הקיבוצי עליו מבוסס צו ההרחבה מכוחו מבקש ארגון תחנות הדלק לגבות את דמי הארגון, בוטל זה מכבר, על כן, דין התביעה להידחות מאחר וארגון תחנות הדלק מבקש לגבות דמי ארגון מכוח צו הרחבה אשר אינו בתוקף ולראיה התבססה על מכתב ששלח ארגון תחנות הדלק להסתדרות בשנת 1991 ובו הודיע על ביטול ההסכם הקיבוצי הכללי בתחנות הדלק. ביה"ד לעבודה פסק כי על מנת שהביטול יהיה כדין נדרש כי גם דרישת הרישום תתקיים. ביטולו של הסכם קיבוצי טעון רישום, כמתחייב מחוק ההסכמים הקיבוציים ולתקנות שנקבעו מכוחו ולעקרון הפומביות החל ומחייב לגבי הסכמים קיבוציים. ולכן אם אין כל ראיה לדבר רישום הודעת הביטול כנדרש בחוק, יש לפחות ספק אם הביטול נעשה כדין. ביה"ד לעבודה פסק כי הסכם הקיבוצי בענף תחנות הדלק וצו ההרחבה מכוחו לא בוטלו כדין וחייב את תחנת הדלק בתשלום דמי טיפול ארגוני מקצועי.

החרגת עובד מתחולתו של הסכם קיבוצי אפשרית בהתאם לאמור בהסכם הקיבוצי ודורשת את הסכמת ארגון העובדים פנחס אפרימוב ואח' נ' הרשות לשיקום האסי. ניתן ביום 13.06.18, בבית הדין הארצי לעבודה, על ידי כבוד השופטים ורדה וירט ליבנה, אילן איטח, מיכאל שפיצר

עובדים הועסקו כמדריכים בהוסטלים ברשות לשיקום האסיר במסגרת חוזים אישיים מספר שנים. עבודת המדריך בהוסטל התבצעה במשמרות בשבתות וחגים ובשעות הערב והלילה. בין העובדים למעסיקה התגלע סכסוך בדבר תחולת ההסכם הקיבוצי של העובדים הסוציאליים על העובדים ובדבר זכאות העובדים לתשלום בגין שעות הלינה של המדריכים, בגין שעות נוספות וכיצד יש לחשב את היקף משרת העובדים לצורך חישוב חופשה והבראה. בית הדין הארצי פסק כי על מנת להחריג עובד מתחולת ההסכם הקיבוצי, יש לבדוק דווקנית את נוסח ההסכם, כמו כן יש לקבל את אישור ארגון העובדים להחרגת העובדים. בית הדין קבע כי עקב אופי עבודתם שכלל משמרות ארוכות במיוחד ובהן גם משמרות בימי המנוחה ועל אף שתוגמלו עבור השעות הנוספות בשכר העולה על שכרם הרגיל אולם שעות עבודתם בפועל אינן עולות על משרה מלאה העובדים זכאים לצבור זכויות סוציאליות עד למשרה מלאה.

תקצירי פסקי הדין מאת:
עו"ד ראובן בוד'נוב ועו"ד רן בינות
נמצא באתר "כל עובד", באינטרנט - www.koloved.net

עורכת: עו"ד מיטל דולב-בלט ביצוע גרפי: אולגה פאי

אין במידע המופיע באתר "כל עובד" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.